

ANEKS.

**RAPORTY METODOLOGICZNE Z SESJI
FOKUSOWYCH**

WYWIAD 01 | GRUPA: WSPÓLNOTY MIESZKANIOWE

Grupa: Wspólnoty mieszkaniowe

Liczba osób: 7

Realizator: Krzysztof Stachura

Dzień: 21.07.2016

Miejsce: Fundacja Pokolenia

Pierwszy ze wszystkich dwunastu przeprowadzonych wywiadów grupowych. Zorganizowany w siedzibie Fundacji Pokolenia, bardzo ciekawe wprowadzenie do całego procesu realizacji badań terenowych. Wszyscy uczestnicy aktywnie brali udział w rozmowie, poruszając wiele ciekawych badawczo wątków, przede wszystkim kwestie budowania sąsiedzkich sojuszy, trudności i napięcia w relacjach z władzami samorządowymi oraz główne problemy do rozwiązania w mieście (w tym w dzielnicach, w których mieszkają badani). Atmosfera spotkania była sprzyjająca, a badani już po rozmowie wyraźnie zaznaczyli wolę dalszego rozmawiania o sprawach miasta.

WYWIAD 02 | GRUPA: WSPÓLNOTY MIESZKANIOWE

Grupa: Wspólnoty mieszkaniowe

Liczba osób: 4

Realizator: Tomasz Grabowski

Dzień: 21.07.2016

Miejsce: Fundacja Pokolenia

Bardzo interesująca rozmowa, dająca solidne wprowadzenie do wielu ogólnych i bardziej zniuansowanych problemów mieszkańców. Mimo równej obecności respondentów z obu rewitalizowanych dzielnic, narrację o swoich problemach zdominowały mieszkanki Zatorza, co nadało całej rozmowie interesujące perspektywy, bo najczęściej wątki istotne dla tej dzielnicy były marginalizowane. Na spotkaniu dominowały tematy raczej gorzkie, formułowane w formie twardych oczekiwań wobec władz samorządowych. Z tego powodu spotkanie przybierało momentami dość emocjonalny i quasi-terapeutyczny charakter. Dla realizatorów stanowiło dobre wprowadzenie do charakteru głównych problemów mieszkańców, które należałoby pogłębić w toku dalszych spotkań.

WYWIAD 01 | GRUPA: RODZICE

Grupa: Rodzice

Liczba osób: 5

Realizator: Krzysztof Stachura

Dzień: 22.07.2016

Miejsce: Szkoła Podstawowa nr 5 w Tczewie

Rozmowa była możliwa dzięki wsparciu Dyrektora SP5 w Tczewie, która przekazała realizującym kontakty do rodziców dzieci uczących się w szkole. Badani rekrutowali się w większości ze Starego Miasta, natomiast w rozmowie pojawiają się ciekawe wątki nt. polityk miasta w ogóle. Wywiad przebiegł w dobrej atmosferze, a rodzice – po początkowym dystansie – otworzyli się w trakcie rozmowy i opowiadali o, ich zdaniem, najważniejszych bolączkach, z jakimi wiąże się funkcjonowanie rodzin w przestrzeni miasta, w tym w jaki sposób warto wspierać obecność w tkance miejskiej dzieci. Podkreślano m. in. problemy współpracy różnych podmiotów zaangażowanych w prowadzenie procesu zmian w mieście. Badani są rodzicami dzieci w różnym wieku, część z nich ma pod opieką także dzieci, które kończyły SP5 w Tczewie.

WYWIAD 02 | GRUPA: RODZICE

Grupa: Rodzice

Liczba osób: 4

Realizator: Tomasz Grabowski

Dzień: 22.07.2016

Miejsce: Szkoła Podstawowa nr 5 w Tczewie

Rozmowa odbyła się dzięki wsparciu Dyrektora SP5 w Tczewie. Respondenci w istocie przyjęli w trakcie spotkania dwie perspektywy: (1) rodziców opisujących życie w dzielnicy z bardzo konkretnej, rodzicielskiej perspektywy, ale także (2) mieszkańców w wieku reprodukcyjnym z ich potrzebami a także barierami, na które natrafiają. Obecność wielu komentarzy i spostrzeżeń łączących obie perspektywy jest największym atutem tego spotkania. Dodatkowo, badani mają dzieci w bardzo różnym wieku, więc udało się zapoznać z możliwie najszerszym spektrum problemów i funkcjonowania rodzin z dziećmi w rewitalizowanych dzielnicach.

WYWIAD 01 | GRUPA: KLIENCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Grupa: klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Liczba osób: 3

Realizator: Krzysztof Stachura

Dzień: 25.07.2016

Miejsce: Forum Inicjatyw Społecznych

Bardzo ciekawa rozmowa, inna niż pozostałe, udowadniająca zasadność prowadzenia badań w grupach, do których standardowo się nie dociera. Badane mają na koncie doświadczenia życia z partnerami odsiadującymi wyroki, samotnie wychowują dzieci (od 2 do 7!), w ich życie zmiana wkrada się wraz ze startem programu 500+. Wypada jedynie żałować, że pracownicy Forum nie dopilnowali, by zorganizować na miejscu spotkanie tak, by była na nim obecna większa liczba osób. Standardowo wywiady grupowe organizowane są, gdy uczestników jest więcej niż 3. Szczególne okoliczności organizacji procesu badawczego pozwalają w pełni metodologicznie zakwalifikować materiał pozyskany w rozmowie jako analitycznie wartościowy.

WYWIAD 02 | GRUPA: KLIENCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Grupa: klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Liczba osób: 7

Realizator: Tomasz Grabowski

Dzień: 05.08.2016

Miejsce: Świetlica Środowiskowa, Zamkowa 26

Spotkanie zorganizowane dzięki pomocy pani Magdaleny Grabowskiej ze świetlicy środowiskowej na Zamkowej 26. Spotkanie, dzięki któremu można poznać perspektywę osób wykluczonych społecznie a także zapoznać się z ich optyką widzenia świata. Wiele wątków było interesujących z perspektywy badawczej. Wiele z nich również udało się zweryfikować z wiedzą i opiniami innych grup społecznych uczestniczących w badaniu. Ze względu na wielodzielność większości uczestników spotkania, można było ponownie przyjrzeć się perspektywie funkcjonowania rodziców w rewitalizowanych dzielnicach.

WYWIAD 01 | GRUPA: PRZEDSIĘBIORCY

Grupa: Przedsiębiorcy

Liczba osób: 6

Realizator: Krzysztof Stachura

Dzień: 21.07.2016

Miejsce: Fundacja Pokolenia

Jeden z pierwszych, a jednocześnie jeden z bardziej gorzkich wywiadów. Przedsiębiorcy są niezadowoleni z kierunku rozwoju Starego Miasta (o Zatorzu w trakcie tej rozmowy mówiliśmy mało) i wprost, w ostrych słowach, artykułują te pretensje. Warto wsłuchać się w ich głos, także dlatego, że można było w trakcie wywiadu odnieść wrażenie, że dotychczas ich perspektywa nie przebijała się do głównego dyskursu o perspektywach rozwoju miasta. Spotkanie było ciekawe m. in. za sprawą zróżnicowanej reprezentacji branżowej badanych, mających odmienne perspektywy prowadzenia działalności gospodarczej w mieście. Wiele uwagi w trakcie wywiadu poświęcone było walce z ograniczeniami prowadzenia firm i kwestiom wprowadzania rozwiązań, które przedsiębiorcom mogłyby ich działalność ułatwić.

WYWIAD 02 | GRUPA: PRZEDSIĘBIORCY

Grupa: Przedsiębiorcy

Liczba osób: 4

Realizator: Tomasz Grabowski

Dzień: 26.07.2016

Miejsce: Dom Przedsiębiorcy w Tczewie

Bardzo nietypowy wywiad z paru powodów. Odbył się w Domu Przedsiębiorcy w Tczewie chwilę po spotkaniu informacyjno-edukacyjnym na temat rewitalizacji, organizowanym przez władze miejskie dla licznej grupy przedsiębiorców. Pomimo początkowych trudności, udało się po wyczerpującym (dla przedsiębiorców) spotkaniu kontynuować dyskusję w węższym gronie. Siłą rzeczy spotkanie było bardzo skupione wokół problemów poruszanych przez przedsiębiorców na spotkaniu oraz propozycji miejskich, które w trakcie tego spotkania padły. Umożliwiło to paradoksalnie nadanie szerszego kontekstu naszym rozważaniom oraz niemal natychmiastowy *feedback* dla władz miejskich. Spotkanie było emocjonalne i takie też pozostało w trakcie sesji fokusowej, co nie przeszkodziło w osiągnięciu satysfakcjonującego poziomu refleksyjności respondentów i, tym samym, otrzymania ciekawych wniosków.

WYWIAD 01 | GRUPA: MŁODZIEŻ

Grupa: Młodzież

Liczba osób: 6

Realizator: Krzysztof Stachura

Dzień: 25.07.2016

Miejsce: Fundacja Pokolenia

Rozmowa zaaranżowana we współpracy z Fundacją Pokolenia. Udział w niej wzięli nastolatki z Zatorza. Bardzo cenne i pouczające spotkanie, otwierające możliwość spojrzenia na zmiany w mieście z perspektywy młodych, dorastających chłopców. Spotkanie – w przeciwieństwie do niemal wszystkich innych, zaaranżowanych tak, by przekrój poglądów i profili socjo-demograficznych był jak najszerszy – miało na celu poznanie punktu widzenia, bolączek i problemów młodzieży powszechnie stygmatyzowanej, w istocie borykającej się z poważnymi trudnościami (np. radzenie sobie po opuszczeniu domu dziecka). Generalnie młodzi badani pozostają nieufni. Spotkanie z nimi zostało wsparte realizacją ćwiczeń mających na celu wyrażenie swoich opinii i poglądów.

WYWIAD 02 | GRUPA: MŁODZIEŻ

Grupa: Młodzież

Liczba osób: 7

Realizator: Tomasz Grabowski

Dzień: 22.07.2016

Miejsce: Świetlica „Przystań” w Tczewie

Spotkanie odbyło się w bardzo miłej atmosferze dzięki pomocy pani Grażyny Antczak. Udało się w świetlicy na Suchostrzygach licznie zgromadzić młodzież z Zatorza w różnym wieku, choć dominowali uczniowie paru tczewskich gimnazjów. Przekazali oni bardzo interesujące informacje o warunkach życia w tej mało rozpoznanej przestrzeni, nie ograniczając się tylko do „młodzieżowej” perspektywy, ale również starając się rekonstruować pewne dużo ogólniejsze wzorce i zachowania mieszkańców. Dodatkowo jedna z reprezentantek starszej, licealnej młodzieży wyróżniała się wysokim stopniem refleksyjności swoich wypowiedzi i z pewnością pomogła młodszym koleżankom i kolegom w otwarciu się podczas rozmowy. Była to jedna z ciekawszych sesji fokusowych.

WYWIAD 01 | GRUPA: SENIORZY

Grupa: Seniorzy

Liczba osób: 15

Realizator: Krzysztof Stachura

Dzień: 25.07.2016

Miejsce: Zespół Opiekuńczy MOPS na ul. Niepodległości

Nietypowe spotkanie, z kilku powodów. Po pierwsze dlatego, że po ustaleniach z Zamawiającym – jedyne poświęcone *explicite* problematyce seniorów. Po drugie dlatego, że wzięło w nim udział bardzo dużo osób (część pozostała nieaktywna w toku wywiadu). Po trzecie dlatego, że miało ono – jak często w przypadku kontaktów z seniorami – charakter quasi-terapeutyczny. Tym niemniej udało się pozyskać – przy wsparciu organizacyjnym Zespołu Opiekuńczego – ciekawy materiał. Podobnie jak w przypadku klientów pomocy społecznej perspektywa osób starszych często w badaniach jest marginalizowana, czy wręcz zupełnie nieobecna. Mimo znacznej ilości dygresji wnoszonych do rozmowy przez uczestników wywiad bardzo interesujący.

WYWIAD 01 | GRUPA: NIEPEŁNOSPRAWNI

Grupa: Niepełnosprawni

Liczba osób: 5

Realizator: Tomasz Grabowski

Dzień: 25.07.2016

Miejsce: siedziba MOPS w Tczewie, ul. 1 Maja

Sesja odbyła się dzięki pomocy pracowników tczewskiego MOPS-u, w szczególności p. Aleksandry Hotowy. Była to jedna z trudniejszych sesji fokusowych z uwagi na początkowe trudności z rekrutacją uczestników, a później, ze względu na ograniczenia respondentów o różnorodnym charakterze. Respondenci byli bardzo otwarci i chętnie rozmawiali na tematy głównych bolączek i problemów, na które natrafiają w codziennym życiu na terenach rewitalizowanych. Niestety niski poziom urefleksyjnienia diskutowanych tematów pozostawia lekki niedosyt w kontekście jakości materiału badawczego.